

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO „DĖL UŽSIENIEČIŲ TEISINĖS
PADĖTIES“ NR. IX-2206 28 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, įstatymo projekto tikslai ir uždaviniai.

Valstybės sienos apsaugos tarnyba (VSAT) savo kasdieniame darbe nuolatos susiduria su situacijomis, kai fiksuoja suklastotus duomenis ar kitus pažeidimus, dėl kurių į Lietuvą atvykstantiems ar jau juose esantiems užsieniečiams leidimas laikinai gyventi Lietuvoje turėtų būti naikinamas. Tačiau VSAT pareigūnai turi teisę atitinkamose situacijose naikinti tik vizas, o ne leidimus laikinai gyventi. Šių išdavimas, keitimas ir naikinimas yra palikti išimtinėje Migracijos departamento kompetencijoje. Tai didelė problema, nes pastaraisiais metais, ypač po lemtingų 2022 metų Įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties pakeitimų, vyraujančia teisinio pagrindo gyventi Lietuvoje forma tapo būtent leidimas laikinai gyventi Lietuvoje. Dėl to faktiškai didele apimtimi sumažėjo VSAT vykdomos kontrolės efektyvumas ir galimybės tinkamai atlikti savo funkcijas. Norint įgalinti VSAT pareigūnus, užfiksavusius neteisėtą buvimą Lietuvoje, be perteklinių procedūrų, tarpinstitucinių derinimų ir galimybės nepagrįstai Lietuvoje esančiam asmeniui pabėgti nuo pareigūnų ir išvengti sankcijos, teikiama pataisa siūloma naikinti šią spragą ir VSAT pareigūnams suteikti galią naikinti laikinus leidimus gyventi Lietuvoje. Tai mažintų apkrovimą Migracijos departamento darbuotojams ir efektyvintų migracijos kontrolę, įtraukiant VSAT.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai ir rengėjai.

Įstatymo projekto iniciatorius Seimo narys Vytautas Sinica.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymo projekte aptariami teisiniai santykiai.

Dabar galiojančiame Lietuvos Respublikos įstatyme dėl užsieniečių teisinės padėties nurodoma, kad vienintelis Migracijos departamentas išduoda, keičia ir naikina leidimus laikinai gyventi Lietuvoje. Būtent šiuo pagrindu dauguma asmenų legaliai atvyksta gyventi ir dirbti į Lietuvą. Visą jų srautą turi vertinti ir, prireikus, neteisėtai Lietuvoje esančių asmenų leidimus naikinti vien Migracijos departamento darbuotojai.

4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

Siūloma pakeisti Įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties 28 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

4. Sprendimą dėl leidimo laikinai gyventi užsieniečiui išdavimo, keitimo ir panaikinimo priima ir leidimą laikinai gyventi užsieniečiui išduoda ir keičia Migracijos departamentas. **Sprendimą dėl leidimo laikinai gyventi panaikinimo priima ir Valstybės sienos apsaugos tarnyba.**

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Numatoma, kad Įstatymo projektas neigiamų pasekmių neturės.

6. Galima priimto įstatymo įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Priimtas Įstatymo projektas gali nebent gerinti kriminogeninę situaciją, nes leistų geriau kontroliuoti Lietuvoje neteisėtai esančius, taigi tarp jų ir į įstatymo pažeidimus linkusius užsienio šalių piliečius.

7. Galima priimto įstatymo įgyvendinimo įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Verslui, kuris nesiekia remtis nelegaliai Lietuvoje esančių užsienio šalių piliečių darbu, įstatymo pataisa įtakos neturės.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams?

Įstatymo projektas strateginio lygmens planavimo dokumentams neprieštarauja.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Siekiant inkorporuoti priimtą įstatymą į teisinę sistemą, kiti įstatymai neturėtų būti keičiami.

10. Įstatymo projekto atitiktis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimams, sąvokų ir terminų įvertinimas.

Įstatymo projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimus. Įstatymo projektas naujų sąvokų nenustato, todėl jų įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka nereikia.

11. Įstatymo projekto atitiktis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei.

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

12. Įstatymui įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, juos priimti turintys subjektai.

Įstatymui įgyvendinti įgyvendinamųjų teisės aktų priimti nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti.

Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų lėšų nereikės.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Įstatymo projekto rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų nėra gauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną *Eurovoc*.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.

Teikia
Seimo narys

Vytautas Sinica